

Výstava připomíná historii údolí

Libušino údolí patří k významným lokalitám v Třebíči, v minulosti i současnosti láká k mnoha aktivitám.

■ Antonín Zvěřina

Vernisáží v pátek 2. srpna začala o Libušině údolí v Ekotechnickém centru Alternátor v Třebíči. Autor Milan Krčmář v úvodu poděkoval všem, kteří se na přípravě výstavy podíleli.

„Tato výstava je hlavně textová, co se o tomto údolí psalo v tehdejších novinách,“ poznamenal Krčmář. Připomněl, že Libušino údolí využívali dělníci, kteří jím procházeli při cestě za prací do továrny v čtvrti Borovina.

Upozornil, že na přelomu 19. a 20. století se mu také říkalo Janovo či Stařečské podle potoka, který jím protéká. Údolí bylo natolik unikátní, že ho začali využívat k procházkám i ostatní Třebičané.

Úpravy lokality se neuskutečňovaly spontánně. V Třebíči vznikl český okrašlovací spolek, který se podílel na prvních úpravách údolí. Ročně se tam vysazovaly tisíce stromků. V údolí stály i dva mlýny, Janův a Hluchý.

Sáňkařská dráha

„I ty mapuje tato výstava,“ podotkl Krčmář. Janův mlýn byl velice oblíbený, dokonce se tam hrálo venkovní divadlo.

NA VERNISÁŽI výstavy o Libušině údolí se setkala senátorka Hana Žáková s jedním z autorů Pavlem Išou.

Foto: Antonín Zvěřina

Součástí údolí byla i sáňkařská dráha s chatou s občerstvením. Údolí využívaly i trebičské spolky, například Sokol.

Součástí lokality je vyhlídka, její výstavba úzce souvisí s výstavbou železničního mostu. Ten stavěli Italové, z lomu pod nynější vyhlídkou používali kámen. Krčmář netajil, že mostu se říká most sebevražda a první se uskutečnila v roce 1886.

„Ještě před tím si výstava vyžádala oběť. Italové odstřelovali kámen a v roce 1885 jeden kámen zasáhl smr-

teľně procházející dívku,“ poukázal Krčmář. Další neštěstí se stalo ještě před zavedením osobní dopravy, kdy po trati projížděly pouze vlaky nákladní.

Pod mostem projížděl povoz tažený koňským spřežením a ti se při průjezdu vlaku splašili, strhli povoz do údolí a vozka utrpěl zranění. Dalším zajímavým objektem v údolí byla takzvaná Štrelnice.

Tam se chodilo za zábavou už od šedesátých let 19. století. Bohužel objekt nyní chátrá. „Zařadily jsme

i novější fotografie z přestavby mostu,“ uvedl Krčmář. Nastínil, že tvůrci výstavy připravili i almanach Listy z Janova údolí, kde si lze přečíst některé články z výstavy.

„Výstava bude přístupná minimálně do konce roku,“ informoval Krčmář. Spoluautor výstavy Pavel Iša doplnil, že most stavěli Italové v letech 1885 až 1886. Stavba měla tříměsíční výluku kvůli silným mrazům. „Když to vezmete na dnešní dobu, výstavba tratě ze Zastávky do Okříšek trvala neuvěřitelně krátkou dobu,“ upozornil Iša.

Ruční práce

Naznačil, že dělníci neměli k dispozici dnešní techniku, mnoho úkonů se provádělo ručně, například nýtování. Mapoval i přestavbu mostu v letech 1985 až 1987. I z této doby jsou na výstavbě jeho fotografie.

„To místo je dnes zarostlé, ale v bývalém kamenolomu je vytesáno Lombardini, což je oblast v severní Itálii a odsud pocházeli dělníci,“ sdělil Iša. Milan Krčmář starší připomněl, že u nápisu se nachází vytesaný letopočet 1886 a křížek.

Ten údajně souvisí se sebevraždou italského dělníka, který se zamiloval do české dívky a láska nebyla opětaná. Ale k této události nejsou žádné historické podklady.

Vyloučili uchazeče

Rada města rozhodla vyloučit jednoho z uchazečů na veřejnou zakázku Lokalita za poliklinikou komunikace a technická infrastruktura. Bylo to z důvodů negativní reference, kterou město zjistilo. Stalo se tak poprvé.

„Naší snahou je, aby zakázka se uskutečnila co nejrychleji,“ sdělil starosta Pavel Pacal. Po vyhodnocení zakázky práce začnou v září letošního roku s dokončením v říjnu roku příštího.

-zt-

Město bude mít nový územní plán

Nový územní plán připravuje město Třebíč. Starosta Pavel Pacal naznačil, že bude vycházet ze stávajícího plánu. Za hlavní cíl kromě rozvoje města si klade udržet vysokou úroveň životního prostředí.

Místostarosta Pavel Janata upozornil, že nový územní plán neznamena žádnou revoluci. „Stále platí dosavadní územní plán, který nahradí schválený nový. Ale to je ještě dlouhý proces,“ přiznal.

Poukázal, že se uskuteční i veřejné projednávání. Nyní se k plánu vyjadřují dotčené orgány. Pacal doplnil, že již nyní do 1. září se obyvatelé k plánu mohli vyjadřovat. Město jim později nabídne ještě další šanci.

„V ideálním případě, pokud vše půjde jak má, tak by se projednání nového územního plánu mohlo objevit na jednání zastupitelstva v polovině příštího roku. Ale to je možná předčasná úvaha,“ podotkl Pacal.

-zt-

Realizují studii krajiny

Město Třebíč zrealizovalo projekt Územní studie krajiny ORP Třebíč, jehož předmětem je zpracování územní studie pro správní obvod obce s rozšířenou působností Třebíč, který zahrnuje 93 obcí. Cílem územní studie bylo vytvořit víceborový komplexní koncepční dokument k řešení krajiny, který by měl být využitelný při plánovací a rozhodovací činnosti orgánů územního plánování, ochrany přírody a krajiny, stavebních úřadů a dalších.

Územní studie musí být zapro-

vána pro celý správní obvod obce s rozšířenou působností Třebíč, krajinu musí řešit podrobně a ve všech souvislostech, a to i ve vazbě na zelenou infrastrukturu, protipovodňovou ochranu, Adaptační strategii Evropské unie a Evropskou úmluvu o krajině.

Celkové náklady projektu činily 2,940.300 korun včetně DPH. Z toho předpokládaná dotace IROP činila 2,499.255 korun a o 441.045 korun žádá město ministerstvo životního prostředí.

-zt-

Připravují snadnější zápis

Rodiče v Třebíči mají v letošním roce usnadněný zápis dětí do mateřských škol. Město připravilo první krok k postupné digitalizaci. „Zřídili jsme portál na webové adrese, na kterém rodiče v klidu domova vyplní přihlášku do těchto zařízení,“ poukázal starosta Pavel Pacal.

Po vytištění musí zajít k lékaři, což se zdigitalizovat nedá, potvrzení je ze zákona nutné. Přihláška bude obsahovat klíč, podle kterého si příslušná mateřská škola přihlášku stáhne. „Tento systém tedy ulehčí práci nejen rodičům, ale i školám,“ zdůraznil Pacal.

Informoval, že odpadne vyplňování těchto údajů přímo na místě a přepisování do počítače. Město má také přehled, jaký zájem mají rodiče o jednotlivé mateřské školy. „Je to první krok v takzvané digitální éře a věřím, že dojde k jejímu rozšíření

v oblasti státní správy,“ naznačil Pacal.

Poznamenal, že radnice plánuje stejnou možnost pro snoubence k vybraní termínu svatby či rodiče, kteří se chystají na vitání občánků. „Chceme požádat o dotaci na takzvaný portál občana, který jim umožní některé úkony provádět elektronicky,“ podotkl Pacal.

Netajil, že město chystá digitalizaci zápisů i do základních škol. Připomněl, že vlastní zápisy se uskuteční v pondělí 6. a v úterý 7. května. Zdůraznil, že přihlášení město samozřejmě umožní i rodičům, kteří nedispungují možností digitálního přihlášení.

„Mají možnost přijít přímo do mateřské školy či odbor školství na radnici,“ nastínil Pacal. Konstatoval, že kapacita míst v mateřských školách v Třebíči je pro děti z Třebíče a okolí dostatečná. Dodal, že v Třebíči převládá umístění podle místa bydliště.

-zt-

Dotaci neposkytli

Neposkytnout finanční dotaci na natáčení dokumentu o cestě členů klubu z Barcelony do Prahy rozhodla rada města v Třebíči. Jednalo se o motoristický klub z Náměště nad Oslavou, který v dokumentu slíbil propagaci města.

„Vyhodnotili jsme, že by to pro město nebyl přínos a také jsme vzali v úvahu, že se nejedná o klub z Třebíče,“ vysvětlil starosta Pavel Pacal. Doplnil, že se jednalo o částku 20 tisíc korun.

-zt-

Nakoupí knihy

Veřejnou zakázku Nákup a modernizace knižního fondu pro školy zapojené v projektu Místní akční plány II. rozhodlo město Třebíč uzavřít s trebičskou firmou. Jedná se o 6500 svazků v hodnotě 870 tisíc korun. Nejednalo se o učebnice a knihy, do malých knihoven v základních či mateřských školách a školních družinách.

-zt-

Obnova říčních lázní brzy skončí

Žádost o dotaci na obnovu kulturní památky Říční lázně Polanka na příštím rok podá město Třebíč na ministerstvo kultury v Programu zachrany architektonického dědictví na rok 2020. Místostarosta Pavel Janata věří, že žádost bude úspěšná.

„Jedná se o pátou etapu a plánujeme v roce 2021 etapu šestou, která bude závěrečná,“ nastínil. Doplnil, že všechny problémy ohledně rekonstrukce se již podařilo zmapovat a proto další prodloužení lhůty dokončení nehrozí.

-zt-